

Lovforslag nr. L 98. Fremsat den 17. november 1988 af miljøministeren (Lone Dybkjær)

Forslag

til

Lov om afgift af visse chlorfluorcarboner og haloner (CFC-afgift)

§ 1. Den, der erhvervsmæssigt fremstiller eller indfører følgende kemiske stoffer, skal betale en afgift til statskassen:

- 1) Trichlorfluormethan (CFC-11).
- 2) Dichlordifluormethan (CFC-12).
- 3) Trichlortrifluorethan (CFC-113).
- 4) Dichlortetrafluorethan (CFC-114).
- 5) Chlorpentafluorethan (CFC-115).
- 6) Bromchlordifluormethan (halon-1211).
- 7) Bromtrifluormethan (halon-1301).
- 8) Dibromtetrafluorethan (halon-2402).

Stk. 2. Afgift skal også betales af disse stoffer, når de findes i blandinger med andre stoffer.

§ 2. Afgiften udgør 30 kr. pr. kg af stoffernes nettovægt.

§ 3. Af følgende varer, der indeholder et eller flere af de i § 1 nævnte stoffer, betales i forbindelse med erhvervsmæssig indførsel en dækningsafgift til statskassen:

- 1) Fjernvarmerør.
- 2) Køleskabe.
- 3) Frysere.
- 4) Paneler til kølerum og fryserum.
- 5) Fugeskum.
- 6) Polyurethan-slipmiddel.
- 7) Spraydåser.
8. Dåser indeholdende CFC beregnet på at frembringe støj (tågehorn).

Stk. 2. Dækningsafgiften udgør 30 kr. pr. kg af varens indhold af det afgiftspligtige stof. Miljøministeren fastsætter regler om beregning af vægten.

Stk. 3. Afgiften afregnes efter reglerne i toldlovens kapitel 8.

§ 4. Virksomheder, der erhvervsmæssigt fremstiller eller indfører stoffer, der er afgiftspligtige efter § 1, skal registreres hos toldvæsenet.

Stk. 2. Toldvæsenet udsteder et bevis for registreringen.

Stk. 3. Registrerede virksomheder er berettiget til, uden at afgiften er berigtiget, at indføre eller modtage stoffer, der er afgiftspligtige efter § 1.

§ 5. Afgiftsperioden er kvartalet.

Stk. 2. Registrerede virksomheder skal opgøre den afgiftspligtige vægt for en afgiftsperiode som vægten af den mængde afgiftspligtige stoffer, der i perioden er udleveret fra virksomheden.

Stk. 3. Registrerede virksomheder, der udtager afgiftspligtige stoffer til fremstilling af varer, skal medregne forbruget til udleveringen efter stk. 2.

Stk. 4. Opgørelsen specificeres efter regler, som fastsættes af toldvæsenet.

§ 6. I den afgiftspligtige vægt, opgjort efter § 5, stk. 2, fradrages:

- 1) Vægten af stoffer, der er udleveret til en anden registreret virksomhed efter § 4, stk. 3, og
- 2) vægten af stoffer, der er udført.

Stk. 2. Toldvæsenet kan fastsætte regler om kontrol for fradrag efter stk. 1.

§ 7. Ved erhvervsmæssig udførsel af de i § 3, stk. 1, nævnte varer, der er fremstillet her i landet ved anvendelse af et eller flere i § 1 nævnte stoffer, eller som er afgiftsberigtiget ved indførslen efter reglerne i § 3, tilbagebetales afgiften af den mængde afgiftspligtige stoffer, der er indeholdt i varen.

Stk. 2. Toldvæsenet fastsætter nærmere regler for afgiftsgodtgørelse efter stk. 1.

§ 8. Registrerede virksomheder skal føre regnskab over fremstilling, indførsel og udlevering m.v. af afgiftspligtige stoffer.

Stk. 2. Toldvæsenet fastsætter nærmere regler om de registrerede virksomheders regnskabsførelse, herunder udstedelse af fakturaer m.v.

Stk. 3. Registrerede virksomheder skal opbevare regnskabsmateriale i 5 år efter regnskabsårets udløb.

§ 9. Registrerede virksomheder skal efter udløbet af hver afgiftsperiode og senest den 15. i den følgende måned til toldvæsenet angive mængden af stoffer, hvoraf virksomheden skal betale afgift, jf. §§ 5 og 6.

Stk. 2. Angivelsen, der skal være underskrevet af virksomhedens ansvarlige ledelse, skal afgives på en særlig blanket, hvori toldvæsenet kan kræve andre oplysninger, der er nødvendige for kontrollen.

Stk. 3. Afgives angivelsen ikke inden udløbet af den i stk. 1 nævnte frist, kan toldvæsenet inddrage registreringen af virksomheden, indtil den manglende angivelse er toldvæsenet i hænde.

§ 10. Afgiften for en afgiftsperiode skal indbetales til toldvæsenet inden udgangen af den måned, der følger efter afgiftsperioden.

Stk. 2. Betales afgiften ikke rettidigt, skal der betales 1,3 pct. i månedlig rente for hver påbegyndt måned fra sidste rettidige betalingsdag, dog mindst 10 kr.

Stk. 3. Skatteministeren fastsætter nærmere regler for afgiftens indbetaling.

Stk. 4. Skatteministeren kan fastsætte regler om gebyr for erindringskrivelser vedrørende betaling af afgift m.v.

§ 11. Toldvæsenet kan pålægge en virksomhed, der ikke betaler afgiften rettidigt, at afgive den i § 9 omhandlede angivelse for kortere perioder end et kvartal.

Stk. 2. Toldvæsenet kan endvidere pålægge en virksomhed, der ikke betaler afgiften rettidigt, en kortere betalingsfrist end den, der er nævnt i § 10, og kræve, at der stilles fuld sikkerhed for afgiftens betaling.

§ 12. Betales forfalden afgift ikke senest den 14. dag efter betalingsfristens udløb, kan toldvæsenet inddrage registreringen af virksomheden, indtil de forfaldne afgifter er betalt.

Stk. 2. Er der efter § 11 sket forkortelse af afgiftsperioden eller betalingsfristen, og betales afgiften ikke rettidigt, kan registreringen inddrages straks efter betalingsfristens udløb. Registreringen kan endvidere inddrages, hvis virksomheden unnlader at stille fuld sikkerhed, når toldvæsenet har fremsat krav herom i henhold til § 11, stk. 2.

§ 13. Såfremt det konstateres, at en virksomhed har afgivet urigtig angivelse efter § 9, således at virksomheden har betalt for lidt i afgift, afkræves det skyldige beløb til betaling senest 14 dage efter påkrav.

Stk. 2. Kan størrelsen af det afgiftsbeløb, der påhviler virksomheden, ikke opgøres på grundlag af virksomhedens regnskaber m.v., kan toldvæsenet foretage skønsmæssig ansættelse af afgiftstilsvaret.

Stk. 3. Virksomheden kan indbringe ansættelsen for det i § 16 omhandlede nævn. Begæring om indbringelse for nævnet skal være fremsat over for toldvæsenet senest 4 uger efter, at virksomheden er gjort bekendt med afgørelsen.

Stk. 4. Betales den skyldige afgift ikke rettidigt, skal der betales 1,3 pct. i månedlig rente for hver påbegyndt måned fra den 1. i den måned, i hvilken beløbet skal betales af virksomheden, dog mindst 10 kr.

§ 14. Toldvæsenet har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til

- 1) at foretage eftersyn i den registreringspligtige virksomhed og
- 2) at efterse virksomhedens forretningsbøger og øvrige regnskabsmateriale samt korrespondance m.v.

Stk. 2. Den, der er ansvarlig for en registreringspligtig virksomhed samt de personer, der er beskæftiget i virksomheden, skal yde toldvæsenet fornøden vejledning og hjælp ved foretagelsen af de i stk. 1 nævnte eftersyn.

Stk. 3. Det i stk. 1, nr. 2, nævnte materiale skal på toldvæsenets anmodning udleveres eller indsendes til toldvæsenet.

Stk. 4. Leverandører af råvarer m.v. til fremstilling af stoffer, der er afgiftspligtige efter § 1, skal på begæring meddele toldvæsenet oplysning om de leverede varer.

Stk. 5. Erhvervsdrivende skal på begæring meddele toldvæsenet oplysninger om deres indkøb af afgiftspligtige stoffer.

Stk. 6. Toldvæsenet er berettiget til, hvis det skønnes nødvendigt, mod behørig legitimation, uden retskendelse at foretage eftersyn af regnskaber m.v. hos de i stk. 4 og 5 omhandlede virksomheder.

Stk. 7. Skatteministeren kan fastsætte de bestemmelser om kontrolforanstaltninger, der er nødvendige til lovens gennemførelse.

§ 15. For betaling af afgift efter loven hæfter den, der som ejer, forpagter eller lignende driver virksomheden for egen regning.

§ 16. Det efter § 37 i merværdiafgiftsloven nedsatte nævn har den endelige administrative afgørelse af:

- 1) Spørgsmål om afgiftspligt efter § 1 og § 3.
- 2) Klager over skønsmæssige ansættelser efter § 13, stk. 2.

Stk. 2. Andre afgørelser efter loven, der er truffet af Direktoratet for Toldvæsenet, kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

§ 17. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der forsætligt eller groft uagtsomt

- 1) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger til brug for kontrollen med afgiften,
- 2) overtræder § 4, stk. 1, § 8, stk. 1 og stk. 3, § 9, stk. 1 og stk. 2, § 14, stk. 2-5 og § 22, stk. 3 og stk. 4.
- 3) undlader at efterkomme et påbud, der er meddelt efter § 11, stk. 1.
- 4) fortsætter driften af en registreringspligtig virksomhed, efter at toldvæsenet har inddraget registreringen efter § 9, stk. 3 og § 12, stk. 1 og stk. 2.

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf i form af bøde for den, der forsætligt eller groft uagtsomt overtræder bestemmelserne.

Stk. 3. Den, der begår en af de nævnte overtrædelser med forsæt til at unddrage afgift, straffes med bøde, hæfte eller fængsel i indtil 2 år.

Stk. 4. Begås en af de nævnte overtrædelser af et aktieselskab, anpartsselskab, andelselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 18. Skønnes en overtrædelse ikke at ville medføre højere straf end bøde, kan skatteministeren tilkendegive den pågældende, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt han erklærer sig skyldig i overtrædelser og erklærer sig rede til indenfor en nærmere angiven frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Stk. 2. Med hensyn til den i stk. 1 nævnte tilkendegivelse finder bestemmelserne i retsplejeloven om indhold af anklageskrift i politisager tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Betales bøden i rette tid, eller bliver den efter vedtagelsen inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning.

§ 19. Når sager om de overtrædelser, der er nævnt i § 17, indbringes for domstolene, behandles de som politisager. Retsmidlerne i retsplejelovens kapitel 73 kan anvendes i samme omfang som i statsadvokatsager.

§ 20. Loven træder i kraft den 1. januar 1989.

Stk. 2. loven finder anvendelse på stoffer og varer, der er afgiftspligtige efter § 1 eller § 3, og som efter lovens ikrafttræden udleveres eller udtages fra registreringspligtige virksomheder eller angives til fortoldning.

Stk. 3. Virksomheder, der er omfattet af § 4, stk. 1, skal anmelde sig til registrering senest ved lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Registreringspligtige virksomheder skal pr. 1. januar 1989 opgøre lagerbeholdningen af stoffer, der er afgiftspligtige efter § 1. Toldvæsenet fastsætter de nærmere regler for denne opgørelse.

§ 21. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Sigtet med lovforslaget.

Den foreslåede miljøafgift er et element i et forslag til handlingsplan for reduktion af CFC-forbruget.

Hovedsigtet med handlingsplanen og lovforslaget er at begrænse udslippet af visse kemiske stoffer, som kan medføre nedbrydning af ozonlaget og ændringer i klimaet. Sigtet er dermed i overensstemmelse med de forpligtelser, som Danmark har indgået ved at underskrive en international aftale i FN-regi om stoffer, der nedbryder ozonlaget («Montreal-protokollen») i september 1987. EF-landene vedtog i juni 1988 en rådsbeslutning om at ratificere protokollen og en forordning, der implementerer protokollen i EF. Handlingsplanen og dette lovforslag om miljøafgift foreslås som et supplement til forordningen.

Samtidig vil Danmark som et led i handlingsplanen i internationalt regi arbejde for, at Montrealprotokollen skærpes svarende til det danske reduktionsmål. De øvrige EF-lande opfordres til at tage tilsvarende skridt som de danske og samarbejdet med de øvrige nordiske lande om globalt ophør af anvendelse af ozonnedbrydende stoffer fortsættes.

Handlingsplanen har som målsætning, at dansk CFC-forbrug reduceres jævnt, således at forbruget af CFC'ere så vidt muligt ophører i slutningen af 1990'erne. Den foreslåede afgift er et af virkemidlerne til at begrænse udslippet til atmosfæren af ozonnedbrydende stoffer. Afgiften vil sammen med de øvrige elementer i handlingsplanen have en generelt forbrugsbegrænsede effekt, idet virksomhederne tilskyndes til øget genvinding og genanvendelse, anvendelse af alternative teknologier og fremstilling af alternative produkter.

Afgift pålægges 8 kemiske stoffer, såkaldte chlorfluorcarboner og haloner. Andre kemiske stoffer af samme type, som kun har ringe eller ingen ozonnedbrydende effekt, er ikke omfattet af bestemmelserne. Afgiften pålægges endvidere erhvervsmæssig indførsel af en række varekategorier, som indeholder de nævnte kemiske stoffer. Indførslen af disse varer svarede i 1986 til ca. 550 tons af disse kemiske stoffer.

Hvis forbrugsudviklingen gør det nødvendigt, vil afgiften på CFC'ere og haloner senere foreslås justeret.

Efter handlingsplanen vil det gældende forbud mod anvendelse af ozonnedbrydende stoffer i visse spraydåser snarest blive udvidet til bl.a. at omfatte spraydåser til industriel brug og såkaldte »tågehorn«, der anvendes ved sportsarrangementer. Hvis markedsmekanismerne ikke reducerer forbruget tilstrækkeligt, varsles forbud mod visse andre CFC-anvendelser, efterhånden som disse kan erstattes.

Chlorfluorcarboner (CFC) anvendes i Danmark bl.a. til fremstilling af spraydåser, isolationsskum i køleskabe, fryserne og fjernvarmerør, produktion af blødt skum til madrasser, vaskeklude og møbler, rensning af tøj og elektronik samt som kølemiddel i varmepumper, køleskabe og fryserne. Haloner anvendes f.eks. i håndildslukkere og i faste brandslukningsanlæg. Der findes ikke produktion af CFC og haloner i Danmark i øjeblikket.

Dansk industri forbrugte i 1986 ca. 5800 tons chlorfluorcarboner og haloner. Heraf anvendtes 39 pct. til isolationsskum, 20 pct. til andre skumtyper, 15 pct. til kølemiddel, 13 pct. til spraydåser, 11 pct. til renseformål og 2 pct. til brandslukningsformål.

Danmark eksporterer en række varer, der indeholder eller er produceret ved hjælp af CFC. Eksporten omfatter især følgende varekategorier, der hver især repræsenterer over 50 tons CFC:

Fjernvarmerør, køleskabe/fryserne, paneler til køle-/fryserum, fugeskum, blødt skum, elektronik, slipmiddel og spraydåser. Eksporten af disse varekategorier svarede i 1986 til ca. 2.400 tons CFC.

For at mindske en konkurrenceforvriddning for den danske eksport af varer, der indeholder de afgiftsbelagte stoffer, foreslås afgiften tilbagebetalt for de eksporterede varer. For at tilskynde til at reducere det tab af CFC til omgivelserne, som sker under produktion af varerne, sker der kun tilbagebetaling for den mængde af de afgiftsbelagte stoffer, som stadig findes i den færdige vare.

Det forventes, at afgiften vil medvirke til, at de industrielle forbrugere på kort sigt vil reducere forbruget på områder, hvor genvinding (f.eks. ved produk-

tion af blødt skum), erstatning af CFC med alternative stoffer (f.eks. i spraydåser) og bedre konstruktion og vedligeholdelse (af f.eks. køleanlæg og rensesmaskiner) kan gennemføres til omkostninger pr. kilo sparet CFC, der er lavere end afgiftssatsen.

På nogle områder vil effekten af en afgift først vise sig på længere sigt (1993-98), men her forventes afgiften at tilskyndede de industrielle forbrugere af CFC til hurtigst muligt at anvende alternative stoffer og fremstille alternative produkter. Dette gælder navnlig alternativer til rensning, isolationsskum og køleformål.

2. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Der foreslås en afgift på 30 kr. pr. kilo kemisk stof. Provenuet vil blive ca. 120 mill. i 1989, men forventes at falde de følgende år, dels på grund af de reduktioner af anvendelsen af de omtalte stoffer, som er fastsat i »Montreal-protokollen«, dels afgiftens effekt på forbruget. Afgiften vil betyde en forøgelse af fremstillingsprisen på ca. 1,5 pct. for køleskabe og fryserne, ca. 3,5 pct. for fjernvarmerør og ca. 25 pct. for spraydåser.

På forslaget til finanslov for 1989 er der oprettet en ny konto, »Miljøafgifter«, under Miljøministeriet, der vedrører merindtægter i form af afgifter på bl.a. chlorfluorcarboner og haloner. Det er forudsat, at provenuet af CFC-afgiften medgår til dækning af statslige aktiviteter på miljøområdet, herunder til delvis dækning af de statslige aktiviteter i forbindelse med gennemførelse af den prioriterede miljøinvesteringsplan. Provenuet af afgiften skal for en mindre dels vedkommende anvendes til et forsknings- og udviklingsprogram vedrørende CFC, der som led i handlingsplanen for reduktion af CFC-forbruget sigter på øget genvinding og genanvendelse, muligheder for at anvende alternative stoffer m.v. Udviklingsprogrammet skal medvirke til at gøre det muligt for dansk industri at formindske CFC-forbruget. Ordningen skønnes ikke at medføre væsentlige administrative konsekvenser for Miljøministeriet.

Afgiften foreslås administreret af toldvæsenet. Toldvæsenet har skønnet, at de årlige driftsudgifter til administration af loven bliver ca. 750.000 kr., og at der i forbindelse med iværksættelse af afgiftsordningen vil blive behov for at afholde udgifter på ca. 200.000 kr. i 1989 til vejledningsmateriale, annoncering og lignende. De nævnte omkostninger refunderes toldvæsenet af afgiftsprovenuet. Afgiften opkræves hos registrerede importører af afgiftspligtige stoffer og hos importører af afgiftspligtige varer, og afgiften refunderes eksportører af afgiftspligtige varer. Det drejer sig om ca. 15 importører af stoffer – CFC

og haloner – og ca. 200 importører og ca. 200 eksportører af varer.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til §§ 1-2

Der svares afgift af i alt 8 chlorfluorcarboner og haloner (i det følgende kaldet CFC-afgift). De pågældende stoffer produceres ikke for tiden i Danmark. Importen heraf udgør ca. 5.800 tons, og antallet af importører skønnes at være ca. 15. Stofferne kan findes i blandinger med andre stoffer. I alle tilfælde udgør afgiften 30 kr. pr. kg af stoffernes nettovægt.

Til § 3

Der svares endvidere afgift af import af en række varekategorier, som indeholder de pågældende stoffer. De valgte varekategorier repræsenterer produktgrupper, der indeholder store mængder af CFC. Afgiften opkræves som en dækningsafgift ved indførsel til Danmark.

Miljøministeren bemyndiges til at udstede regler om, hvorledes vægten af varens indhold af afgiftspligtige stoffer skal opgøres. Det skønnes, at der er ca. 200 importører af disse varekategorier.

Til § 4

Ifølge § 4 skal virksomheder, der erhvervsmæssigt fremstiller eller importerer afgiftsbelagte stoffer, lade sig registrere hos toldvæsenet. De registrerede virksomheder skal ikke betale afgift ved selve indførslen eller tilførslen af de afgiftsbelagte stoffer, men først ved udleveringen fra virksomhederne, jf. § 5.

Til §§ 5-6

Det foreslås, at afgiftsperioden er kvartalet, idet der kvartalsvis skal ske en opgørelse af mængden af afgiftspligtige stoffer, der er udleveret fra virksomheder. Til udlevering regnes også udtagning af afgiftspligtige stoffer til fremstilling af varer. I opgørelsen fradrages mængden af stoffer, som er tilført en anden registreret virksomhed eller udført til udlandet. Toldvæsenet vil udsende vejledning til de registrerede virksomheder om, hvorledes opgørelsen skal foretages.

Til § 7

Det foreslås, at virksomheder, der erhvervsmæssigt eksporterer varer, der er omfattet af § 3, stk. 1, kan få tilbagebetalt afgiften af de stoffer, som er indeholdt i varen på udførselstidspunktet. Bestemmelsen indføres for at undgå konkurrenceforvriddning for dan-

ske eksportører, hvis produkter ville blive fordyret af afgiften og dermed dårligt stillet i forhold til udenlandske producenter, der ikke belastes af en tilsvarende afgift.

Danmark eksporterer produkter, der indeholder ca. 2.400 tons CFC (fjernvarmerør, køleskabe, fryse-
re, fugeskum m.v.).

Afgiftsgodtgørelsen vil blive administreret som et bevillingssystem, hvor de virksomheder, der skal have afgiftsgodtgørelse (bevillingsvirksomhederne), kan søge om afgiftsgodtgørelse hver måned.

Til §§ 8-15

De foreslåede bestemmelser svarer til de bestemmelser, der er indeholdt i nyere afgiftslove og som sikrer en effektiv tilrettelæggelse og gennemførelse af afgiftsordningerne.

§ 16

Efter momslovens § 37 er der nedsat et nævn (Momsnævnet), der har den endelige administrative afgørelse af en række spørgsmål i momsloven og

andre forbrugsafgiftslove (bortset fra registreringsafgiftsloven). Det foreslås, at Momsnævnet også skal have den endelige administrative afgørelse på de områder, der er nævnt i bestemmelsen. Ifølge stk. 2 kan andre afgørelser efter loven, der er truffet af Direktoratet for Toldvæsenet, ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Til §§ 17-19

De foreslåede straffebestemmelser svarer til de bestemmelser, der er indeholdt i nyere afgiftslove.

Til § 20

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 1989 og finder anvendelse på stoffer og varer, der er afgiftspligtige efter § 1 eller § 3, som udleveres, udta-
ges eller angives til fortoldning fra denne dato.

Der er endvidere bestemmelser om frist for anmeldelse til registrering hos toldvæsenet, om udarbejdelse af opgørelser over lagerbeholdning af afgiftspligtige stoffer, samt om dokumentation af betalt afgift til brug for afgiftsgodtgørelse efter § 7, stk. 1.